שמרילין היתה קשורה לאולפני פוקס במשך רוב שנות הקאריירה שלה ידועה ברבים, הרי לא פחות מפורסם וקל לזיהוי הוא מי שהיה מנהל־החברה אז, דאריל זאנוק בעל הרקות המכסיפות והשפמפם הקטן.

נקמה בדואדה פארסונס. הנתח הארסי המלווה את קלי לכל אורך הקאריירה שלה לובש צורה עגלגלה, כובע פיר־חוני מזעזע בכיעורו וחיוך לבבי של צבוע מורעב. כל אלה יחד שייכים לשלי וויינטרס בתפקיד אגי מורפי, הרכילאית הכל־יכולה.

בדמותה של זו נעוץ עוקץ כפול, משום שכאשר הגברת וויינטרס מעצבת בהנאה גדולה כל־כך דמות של מיפלצת חטטנית, היא נוקמת בלואלה פארסונס המנוחה, שהיתה ידועה־לשימצה אין כל מקום לספק שהיא נוקמת לא רק את ניקמתה של מרילין, אלא גם את ניקמתה שלה, כי גם היא סבלה לא מעט מלשונה ומחיציה הרעילים של פארסונס בימים שבהם היתה עדיין יפהפייה בלונדית שאפתנית בתפקידי־מישנה שאין מהם מנוס.

הבעל נשאר נאמן. הבעל הרישמי הראשון שלה בהוליווד (השני בסדר הכרונולוגי, בדיוק כמו אצל מרילין שהיתה נשואה כבר קודם־לכן פעם אחת הוא „איש הברזל," כוכב־רוגבי לשעבר בשם באק וישניאבסקי הוא האיש, אשר למרות גירושיו מן הכוכבת אחרי 10 חודשי־נישואין, המשיך להיות הגבר הנאמן לה ביותר כל חייה, והשתדל לעזור לה בכל. ושוב, ההקבלה ברורה לגמרי: ג'ו דימאג'יו (איטלקי במוצאו), כוכב־בייסבול (ולא רוגבי), שהיה כימעט לגיבור לאומי בהצלחותיו, המדהימות, נשאר נאמן עד היום לזיכרה של מרילין, ובכתבה עליו שהתפרסמה לפני כשנה הודה, כי הוא

מונרו ב„חטא עד סף ביתך"
מוח כמו גבינה שווייצית

סטיבנס ב„סמל המין"
קורבן של חברה

מרילין מונרו
העירום המלהיב

קוני סטיבנס
העירום האסור

מבקר את קיברה בקביעות ואף מניח עליו זרי־פרחים בכל פעם.

אהבתה הגדולה והבלתי־אפשרית של קלי — כך סבור הסרט, המבוסס על רומן בשם הסמל מאת אלווה בסי — הוא סנטור בעל בלוריות מתנופפת, ממוצא אירי, בשם גריידי או'גיל (מנחשים מי זה?).

המישפטים שהרשמו בפי סנטור זה אינם עשויים לעורר חדווה בליבה של מי שהיא היום הגברת אונאסיס. „אשתי ואני מביניים זה את זה מזמן, וכל אחד מאיתנו מנהל חיים פרטיים משלו," אומר הסנטור לכוכבת היפהפייה לפני שהוא מנשק אותה על עורפה.

אחרי הנפילה. השלב הבא בדרך התיסכולים, המאבקים עם האולפן והחיפושים אחרי האהבה, היא הפגישה עם קלווין ברנהרדט, צייר מפורסם מאד הנושא אותה לאשה ועומד ליצור לה דימוי חדש ואינטלקטואלי (וזה לא־כל־כך שונה מ־ארתור מילר, המחזאי שהתחתן עם מרילין, הביא אותה לניו־יורק ונטע בה את השאיפה להיות שחקנית במקום כוכבת).

אלא שהעניין אינו מצליח, למרות ש־ברנהרדט בא להוליבוד להפיק סרט שלה (מילר כתב את סרטה השלם האחרון של מרילין, „יוצאי הנופן") כי קלי, כך טוען הסרט, לא יכלה להינתק מן הסנטור היפה שלה, שבא לבקר אצלה בעיתותיו הפנויות.

הסוף. מרילין — סליחה, קלי, שתוייה ומסוממת, מופיעה על בימת־הצילומים של סירטה האחרון באיחור מחריד, ומעוררת את זעם הבמאי. מי שביים את מרילין בסירטה האחרון היה ג'ורג' קיוקור. הבמאי בסמל המין מזכיר דווקא את בילי ווילדר, שעבד עם מרילין בחטא עד סף ביתך ו־חמים וטעים ואמר עליה בין השאר:

„היא המוצר המשוכלל ביותר ממיפעלי הפלאסטיק של די־פון. יש לה שדיים מבז־לת ומוח כמו גבינה שווייצרית. מלא חורים. אחרי שיחה עם הפסיכיאטר שלי החלטנו יחד שאני עשיר מדי וזקן מדי בשביל להרשות לעצמי לעבוד עימה שוב."

האולפן מפטר את קלי. היא חוזרת הביתה, אל תוך הלילה המפורסם, שבסופו כשהיא ערומה, מסוממת, שיכורה, והיא פשוט נגמרת — לבדה.

תדריך

תל־אביב

★★★★ **מישחקי בילוש** (פאר, אר־צות־הברית) — תרגיל מבריק בהסרטת מחזה־מתח לשניים, עם מלאכת־בימוי מעולה של ג'ו מנקייביץ' ונוכחות מרשימה של לורנס אוליבייה ומייקל קיין.

★★ **יחסים בצמרת** (סטודיו, צרפת) — עצות שטניות מובילות פקיד־בנק ביישן אל מקום בצמרת, דרך מיגוון עצום של מיטות, בסאטירה שנונה, בדרך־כלל, על מוסר, פוליטיקה והגינות בחברה הצרפתית המדרנית. עם רומי שניידר, ז'אן־לואי טרינטיניאן וז'אן־פייר קאסל.

הבושה והאשמה

הולך־חרגל (גורדון, תל־אביב, גרמניה־ישראל) — סרט מוזר זה שנכתב, חופק ובויים על־ידי מכסימיליאן של, מהווה אחד הניסיונות הבודדים של הקולנוע הגרמני להתמודד עם ריגשי־האשמה של העם האחראי לשואה, ולאופן בו הם משתקפים במציאות של שנות ה־70.

של מתבונן בעת־ובעונה־אחת בכמה דורות. בזקנים, שהיים עדיין עם זיכרונות האימפריה; בצעירים, שבעיניהם המילחמה היא היסטוריה עתיקה שאינה מעניינת כלל, ודור־הביניים, זה שמנסה לשכוח אבל לא מצליח, ומשום־כך הוא מחפש תירוצים, הצדקות או ענישת החייבים־בדין.

התסריט מנסה להתמודד כמעט עם כל החשלכות של בעייה סבוכה זו — בחיים תפרטיים, האמנותיים וחתר־בותיים, הפוליטיים והכלכליים. גיבור־הסרט הוא תעשיין וחבר־פרלמנט מקומי, איש אמיד ומכובד, שהיה קצין בצבא הוורמאכט. עברו, הקשור עם טבח בכפר יווני, מתגלה כאשר עיתון רב־תפוצה חוקר את דמותו, בעיקבות תאונת־דרכים שבה נהרג בנו הבכור.

אלא שהדברים החשובים וחכבדים שיש לסרט לומר, מהווים מעמסה כבדה מדי לעלילה שבו. ואכן זו שובקת חיים בשלבים מוקדמים, מגלה את קלפיה כבר בשלבים הראשונים ומסתפקת, ברוב המיקרים, בדמויות שהן סמלים ולא אנשים חיים. דיאלוגים ארוכים מתארים דברים שאפשר היה לחראות אותם, ומצד שני עריכה שהיא דרמאתית ללא־הרף, ותנועות מצלמה רבות־משמעות רומזות כל העת לסצינות האמורות להיבנות לקראת שיא — אלא ששיא זה אף פעם לא מגיע.

גוסטב רודולף סלנר — פושע־מילחמה

אשר למסקנות הסופיות, כי „גם אם האשמה אישית לא הוכחה בכל מיקרה ומיקרה, הבושה אינה מוטלת בספק," וש„צריך לזכור ולא לשכוח," מסקנות אלו אינן נובעות בהכרח מן הדברים שהראה הסרט לפני־כן.

מה שצריך אולי לראות ולשכוח, זהו אוסף של שמות מפוארים מעבר הקולנוע, כמו ליל דאגובר, אלזה ואגנר, אליזבת ברגנר ופרנסואז רוזיי, המופיעות כולן בסצינה קצרה, ואולי המבריקה ביותר בסרט, של ישישות שההווה הוא החלק הפחות־חשוב בתודעתן.